

ESOGÜ Sanat ve Tasarım Fakültesi
Görsel İletişim Tasarımı Bölümü
DERS BİLGİ FORMU

DÖNEM Bahar

DERSİN KODU	141312005	DERSİN ADI	Yazı ve Tipografi

YARIYIL	HAFTALIK DERS SAATİ			DERSİN			
	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Kredisi	AKTS	Türü	Dili
2	3	-	0	3	3	ZORUNLU (X)	Türkçe
DERSİN KATEGORİSİ							
Temel Eğitim	Sanat	Görsel İletişim	Tasarım	Sosyal Bilim			
2			1				
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ							
YARIYIL İÇİ	Faaliyet Türü		Sayı	%			
	I. Ara Sınav		1	40			
	II. Ara Sınav						
	Kısa Sınav						
	Ödev						
	Proje						
	Rapor						
Diğer (...)							
YARIYIL SONU SINAVI			1	60			
VARSA ÖNERİLEN ÖNKOŞUL(LAR)	Yok						
DERSİN KISA İÇERİĞİ	Tipografi ve baskı tekniğindeki yeri; yazı ve alfabenin gelişimi, Roma kapital, kursiv ve Karl Devri miniskül yazıları; Font ve yazı aileleri; Majiskül ve miniskül harfler; Baskı yazılarında et kalınlıkları, serifler; İtalik, dar ve geniş yazılar ve özellikleri; Dizgide ve görüntüde harf yükseklikleri; Okuma ve okumanın süreci; Dizgide espas kavramı ve dizgi blokları						
DERSİN AMAÇLARI	Temel yazı anatomisinin tanıtımı, alfabedeki majiskül, miniskül, rakam ve işaretlerin çizimle inşa edilme tekniği, harf ve kelimelerin yan yana dizilme tekniği, kelimelerle ve cümlelerle meydana gelen yazı kompozisyonlarını ve baskı işinde kullanılan diğer yazı karakterlerinin tanımı konusunda uygulamalar yapılmaktadır.						
DERSİN MESLEK EĞİTİMİNİ SAĞLAMAYA YÖNELİK KATKISI	Tasarımda kullanılan yazı karakterlerini bilinçli olarak seçme						
DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARI	1. Alfabenin tarih sürecindeki gelişimini bilir.						

	2. Baskı yazılarında kullanılan yazı karakterlerinin yapısal özelliklerini bilir. 3. Günümüzde kullanılan font ve yazı aileleri hakkında bilgi sahibi olur. 4. Tipografide kullanılan unsurları, uyulması gereken kuralları bilir ve uygular. 5. Dizgi bloklama yöntemlerini bilir ve tasarımlarında kullanır.
TEMEL DERS KİTABI	• Çağdaş Tipografinin Temelleri, Namık Kemal Sarıkavak (1997). Doruk yayın
YARDIMCI KAYNAKLAR	• Gutenberg galaksisi: tipografik insanın oluşumu, McLuhan, Marshallçev. Gül Çağalı Güven " • Bektaş, Dilek (1992) Çağdaş Grafik Tasarımın Gelişimi. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
DERSTE GEREKLİ ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgisayar, Projeksiyon

DERSİN HAFTALIK PLANI

HAFTA	İŞLENEN KONULAR
1	Dersin içeriği ve tanıtımı. Tipografinin tanımı, baskı tekniğindeki yeri
2	Latin alfabesi öncesi, yazı ve alfabenin gelişimi-Piktografik ve ideografik yazı
3	Fonetik yazı, Eski Mısır'da ve Sümerliler'de yazı gelişimi
4	Baskı yazılarına kadar olan sürede alfabenin batıdan yayılması ve gelişmesi
5	Roma kapital, kursiv ve Karl Devri miniskül yazıları
6	Font ve yazı aileleri
7	Baskı yazıları ve sınıflandırılması
8	ARA SINAV HAFTASI
9	Majiskül ve miniskül harfler, yapıları
10	Baskı yazılarında et kalınlıkları, serifler
11	İtalik, dar ve geniş yazılar ve özellikleri
12	Dizgide ve görüntüde harf yükseklikler
13	Okuma ve okumanın süreci
14	Dizgide espas kavramı ve dizgi blokları
15	Metin düzenlemeleri
16	FİNAL HAFTASI
17	FİNAL HAFTASI

NO	PROGRAM ÇIKTISI	Katkı Düzeyi		
		3	2	1
1	Görsel iletişim tasarımının temel kavramlarını ve ilkelerini kavrama, bunların diğer disiplinlerle ilişkisini kurabilme yeteneği		X	
2	Tasarım kültürünü ve etiğini, tasarımcıların hak ve sorumluluklarını kavrama yeteneği			X
3	Tasarımın görsel dilini ve estetik duyarlılığı kavrama, bunları tasarımlara yansıtma becerisi		X	
4	Eleştirel düşünerek analiz yapabilme, bunu tasarımlarına yansıtabilme ve problemlere uygun çözüm önerileri getirebilme becerisi			X
5	Tasarım tekniğini ve teknolojisini tanıma, uygulama alan ve yöntemlerini kavrama becerisi	X		
6	Tasarım sürecini, üretim tekniklerini kavrama ve uygulama becerisi		X	
7	Tasarım bilgilerini çağın gereksinimleri ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda güncelleyebilme becerisi		X	
8	Yerel ve evrensel değerleri kavrama; yerelden evrensele tasarım anlayışını geliştirme becerisi		X	
9	Doğanın ve çevrenin korunmasında sürdürülebilir tasarımın önemini kavrama becerisi			X
10	Toplumun güncel sorunlarına dair duyarlılık kazanma ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirebilme becerisi			X

1: Hiç katkısı yok. 2: Kısmen katkısı var. 3: Tam katkısı var.

